

แบบรายงานสรุปผลการเข้ารับการพัฒนาความรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ สังกัด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘

เรียน ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์

ด้วย นายเศรษฐภัทร์ บุญชู ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สังกัด สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘ กรมพัฒนาที่ดิน ได้เข้ารับการพัฒนาความรู้เพื่อการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลสำหรับบุคลากรภาครัฐ (TDGA E-learning) หลักสูตร แนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data Guideline) เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ เป็นเวลารวมทั้งสิ้น ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวจัดโดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

จึงขอรายงานสรุปผลการพัฒนาความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐเปิดเผยข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้อง โปร่งใส และเป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งสนับสนุนการนำข้อมูลภาครัฐไปใช้พัฒนานโยบาย การบริการประชาชน และการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล โดยคำนึงถึงข้อกฎหมาย ความปลอดภัย และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

๒. เนื้อหาและหัวข้อวิชา

การเรียนรู้เรื่องแนวทางและแนวปฏิบัติการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ มุ่งเน้นให้เข้าใจหลักการบริหารจัดการข้อมูลภาครัฐอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การคัดเลือกข้อมูล การเตรียมข้อมูล การเผยแพร่ข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ ๑. แนวคิดและความหมายของข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data)

ข้อมูลเปิดภาครัฐ หมายถึง ข้อมูลที่หน่วยงานภาครัฐสามารถเปิดเผยให้ประชาชน ภาคเอกชน หรือหน่วยงานอื่นสามารถเข้าถึง ใช้ซ้ำ และนำไปพัฒนาต่อยอดได้โดยไม่มีข้อจำกัด หรือมีข้อจำกัดน้อยที่สุด โดยต้องอยู่ภายใต้กฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ข้อมูลเปิดควรมีลักษณะสำคัญ เช่น ความครบถ้วน ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน สามารถอ่านได้ด้วยเครื่อง และเข้าถึงได้สะดวก

๒.๒ ๒. หลักเกณฑ์และมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

เน้นให้หน่วยงานดำเนินการเปิดเผยข้อมูลอย่างมีมาตรฐานเดียวกัน โดยพิจารณาองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ความถูกต้องและคุณภาพของข้อมูล ความพร้อมในการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ รูปแบบไฟล์ข้อมูลที่เป็นมาตรฐานและอ่านได้ด้วยเครื่อง (Machine-readable) ความครบถ้วนของข้อมูลและการจัดทำคำอธิบายข้อมูล (Metadata)

๒.๓ ๓. การกำหนดกรอบระยะเวลาในการปรับปรุงข้อมูล

การคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของชุดข้อมูล การคัดเลือกข้อมูลเพื่อเปิดเผยต้องพิจารณาจากความสะดวกคล่องกับภารกิจของหน่วยงาน ความต้องการของประชาชนและผู้ใช้ข้อมูล คุณค่าของข้อมูลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการบริการภาครัฐ ความพร้อมของข้อมูลทั้งด้านคุณภาพและกฎหมาย ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปิดเผยข้อมูล

Ex หัวข้ออื่น

๒.

๒.๑

๒.๑.๑

๑)

(๑)

๒.๔ ๔. การจำแนกประเภทข้อมูลและการตรวจสอบข้อกำหนด

เป็นขั้นตอนสำคัญในการพิจารณาว่าข้อมูลสามารถเปิดเผยได้หรือไม่ โดยต้องตรวจสอบตามข้อกำหนดและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ กฎหมายหรือระเบียบเฉพาะของหน่วยงาน นอกจากนี้ ต้องพิจารณาความเสี่ยงด้านความมั่นคง ความเป็นส่วนตัว และผลกระทบต่อประชาชนก่อนเผยแพร่ข้อมูล

๒.๕ ๕. การจัดทำเมทาดต้า (Metadata)

เมทาดต้า คือ ข้อมูลที่ใช้อธิบายรายละเอียดของชุดข้อมูล เช่น ชื่อชุดข้อมูล แหล่งที่มา รูปแบบข้อมูล ความถี่ในการปรับปรุง และเงื่อนไขการใช้งาน เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าใจและนำข้อมูลไปใช้ได้ถูกต้อง รวมทั้งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการค้นหาและเชื่อมโยงข้อมูล

๒.๖ ๖. การเตรียมความพร้อมข้อมูลก่อนเผยแพร่

ประกอบด้วยการตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน และความเป็นปัจจุบันของข้อมูล การแปลงรูปแบบข้อมูลให้อยู่ในมาตรฐานที่เหมาะสม การกำจัดข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลอ่อนไหว รวมถึงการกำหนดผู้รับผิดชอบดูแลข้อมูล

๒.๗ ๗. ช่องทางและกระบวนการเผยแพร่ข้อมูลเปิดภาครัฐ

หน่วยงานสามารถเผยแพร่ข้อมูลผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ เช่น เว็บไซต์ data.go.th ซึ่งเป็นศูนย์กลางรวบรวมชุดข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสะดวก

๒.๘ ๘. การบริหารจัดการและการปรับปรุงข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

เน้นการกำหนดแผนการดูแลข้อมูล การติดตามและประเมินผลการใช้ข้อมูล การกำหนดรอบการปรับปรุงข้อมูล รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ใช้ข้อมูลเพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพข้อมูลให้ดียิ่งขึ้น

๓. ประโยชน์ที่ได้รับ เพิ่มความโปร่งใส และลดโอกาสการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ส่งเสริมการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจและกำหนดนโยบาย สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมและบริการดิจิทัลจากภาครัฐและเอกชน เพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชน ช่วยให้หน่วยงานบริหารจัดการข้อมูลได้อย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐาน

๔. แนวทางการนำความรู้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน สํารวจและคัดเลือกชุดข้อมูลที่สามารถเปิดเผยได้ตามภารกิจของหน่วยงาน จัดทำกระบวนการตรวจสอบข้อมูลด้านกฎหมาย ความปลอดภัย และข้อมูลส่วนบุคคลก่อนเผยแพร่ ให้ข้อมูลมีมาตรฐานและสามารถนำไปใช้ต่อได้ กำหนดผู้รับผิดชอบและวางแผนการปรับปรุงข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ด้านการบริหารจัดการข้อมูลและดิจิทัล

๕. ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา (ถ้ามี) กำหนดนโยบายและแนวทางการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานอย่างชัดเจน สนับสนุนทรัพยากร เช่น บุคลากร งบประมาณ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการบริหารจัดการข้อมูล สนับสนุนการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ติดตาม ประเมินผล และผลักดันการดำเนินงานด้านข้อมูลเปิดอย่างต่อเนื่อง

(นายเศรษฐภัทร์ บุญชู)
นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ

(นายภัจจ์ งามสิทธิโชค)
ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์